

POSTANOWIENIE

25 września 2025 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Jacek Grela

na posiedzeniu niejawnym 25 września 2025 r. w Warszawie

w sprawie z powództwa P.F.

przeciwko P. spółce akcyjnej w W.

o zapłatę i ustalenie,

na skutek skargi kasacyjnej P. spółki akcyjnej w W.

od wyroku Sądu Apelacyjnego w Szczecinie

z 28 listopada 2023 r., I ACa 1403/22,

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2. oddala wniosek powoda o zasądzenie kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 19 lipca 2022 r. Sąd Okręgowy w Szczecinie: w punkcie pierwszym ustalił, że umowa kredytu nr [...] z 14 czerwca 2007 r., zawarta pomiędzy P. spółką akcyjną w W., a P.F. jest nieważna; w punkcie drugim zasądził od pozwanego na rzecz powoda 61 327,11 zł oraz 78 007,76 CHF wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi od 26 stycznia 2021 r. do dnia zapłaty; w punkcie trzecim ustalił, że koszty procesu w całości ponosi pozwany, pozostawiając ich szczegółowe wyliczenie referendarzowi sądowemu.

Wyrokiem z 28 listopada 2023 r. Sąd Apelacyjny w Szczecinie oddalił apelację.

W skardze kasacyjnej pozwany, jako uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania, wskazał na przesłankę przedsądu przewidzianą w art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c.

Zdaniem skarżącego w sprawie występuje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości, tj. art. 455 k.c. w zw. z art. 481 § 1-2 k.c. w zw. z art. 358 § 2 k.c.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

W judykaturze już wielokrotnie wypowiedano się na temat charakterystyki skargi kasacyjnej (zob. postanowienie SN z 13 czerwca 2018 r., II CSK 71/18). Wskazano tam m.in., że skarga kasacyjna została ukształtowana w przepisach kodeksu postępowania cywilnego jako nadzwyczajny środek zaskarżenia, nakierowany na ochronę interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa, jednolitości orzecznictwa oraz prawidłowej wykładni, a także w celu usunięcia z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu dotkniętym nieważnością lub oczywiście wadliwych, nie zaś jako ogólnie dostępny środek zaskarżenia orzeczeń umożliwiający rozpoznanie sprawy w kolejnej instancji sądowej.

Koniecznej selekcji skarg pod kątem realizacji tego celu służy instytucja tzw. przedsądu, ustanowiona w art. 398⁹ k.p.c., w ramach której Sąd Najwyższy dokonuje wstępnej oceny skargi kasacyjnej. Ten etap postępowania przed Sądem Najwyższym jest ograniczony - co należy podkreślić - wyłącznie do zbadania przesłanek przewidzianych w art. 398⁹ § 1 pkt 1 - 4 k.p.c., nie zaś merytorycznej oceny skargi kasacyjnej. W razie spełnienia co najmniej jednej z tych przesłanek, przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania jest usprawiedliwione.

Powołanie się na przesłankę przedsądu przewidzianą w art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. wymaga wskazania przepisu prawa, którego wykładnia budzi wątpliwości, określenia zakresu koniecznej wykładni, wykazania, że wątpliwości interpretacyjne mają poważny charakter i wymagają zajęcia stanowiska przez Sąd Najwyższy, a jeżeli podstawą wniosku w tym zakresie jest twierdzenie o występujących w orzecznictwie sądowym rozbieżnościach wynikających z dokonywania przez sądy różnej wykładni przepisu, konieczne jest wskazanie rozbieżnych orzeczeń, dokonanie ich analizy i wykazanie, że rozbieżność wynika z różnej wykładni

przepisu (zob. m.in. postanowienia SN: z 15 października 2002 r. II CZ 102/02; z 28 marca 2007 r., II CSK 84/07; z 11 stycznia 2008 r., I UK 283/07 i z 8 lipca 2008 r., I CSK 111/08).

Szczegółowa analiza sprawy prowadzi do wniosku, że powyższa przesłanka nie została wykazana. Wątpliwości, na które powołuje się skarżący nie występują. Artykuł 481 § 1 i 2 k.c. nie ogranicza się do świadczeń pieniężnych w walucie polskiej, lecz dotyczy świadczeń pieniężnych w ogóle. Jest to oczywiste w świetle brzmienia tych przepisów, jak również wykładni historycznej. Rozporządzenia Rady Ministrów wydawane dawniej na podstawie art. 359 § 3 k.c. przewidywały (w pewnych okresach) różną wysokość odsetek w zależności od tego, czy dana suma wyrażona była w pieniądzu polskim czy w walucie obcej. Analogiczne rozwiązanie nie funkcjonuje jednak obecnie (i nie zawsze stosowano je w przeszłości), co wspiera wyrażony wyżej wniosek o zakresie zastosowania art. 481 k.c. (zob. postanowienia SN: z 28 marca 2025 r., I CSK 562/24 i z 31 marca 2025 r., I CSK 963/24).

Biorąc to pod uwagę Sąd Najwyższy, na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c., odmówił przyjęcia do rozpoznania skargi kasacyjnej, nie znajdując też okoliczności, które obowiązany jest brać pod uwagę z urzędu w ramach przedsądu.

Sąd Najwyższy nie uwzględnił wniosku powoda o zasądzenie na jego rzecz zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu kasacyjnym. Ustanowiony przez powoda pełnomocnik wniósł bowiem odpowiedź na skargę po upływie ustawowego terminu od doręczenia odpisu skargi kasacyjnej. Odpowiedź na skargę kasacyjną może być wniesiona w terminie dwutygodniowym od doręczenia odpisu skargi (art. 398⁷ § 1 zdanie pierwsze k.p.c.). W orzecznictwie wyjaśniono, że takiej odpowiedzi nie stanowi tak nazwane pismo procesowe, wniesione po upływie ustawowego terminu do dokonania tej czynności (zob. wyroki SN: z 16 maja 2002 r., IV CKN 1071/00; z 14 marca 2003 r., V CKN 1733/00 i z 7 maja 2003 r., IV CKN 113/01). W konsekwencji nie wywołuje ono skutków w zakresie zawartego w nim wniosku o zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu kasacyjnym.

Jacek Grela

(M.M.)

[a.†]